	ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA
	Veiklos sritis: Elektros energijos vartojimas
Sertifikavimo įstaiga	Puslapis 1 iš 8

10 priedas

**INSPEKTA, UAB, SERTIFIKAVIMO ĮSTAIGA
ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA**

BENDROSIOS NUOSTATOS

Elektros energetikos sektoriaus darbuotojų atestavimo programa parengta pagal Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo 1 priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220.

Energetikos darbuotojai atestuojami pagal sertifikavimo schemą, kuri yra suderina su Valstybinė energetikos reguliavimo taryba.

Atestuojant tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas netenkina nustatytų bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų, – jo žinios nėra tikrinamos. Atestavimo metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos objektų ir įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą.

Energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

Veiklos sritis	Energetikos darbuotojų kategorija	Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės	Elektros įrenginių parametrai	Apsaugos nuo elektros kategorija
Elektros energijos vartojimas	Asmuo, atsakingas už vartotojo elektros ūkį	Eksploatuoti (technologiskai valdyti, techniškai prižiūrėti, remontuoti, matuoti, bandyti, paleisti ir derinti) vartotojo (įmonės ar kito ūkio subjekto) elektros įrenginius ir (ar) organizuoti ir būti atsakingas už vartotojo įrenginių eksploatavimą	iki 1000 V iki 10 kV iki 35 kV iki 110 kV iki 330 kV iki 400 kV	VK, AK

Kvalifikaciniai reikalavimai:

- Kai eksploatuojami įrenginiai yra iki 1000 V ir jų leistina naudoti galia yra iki 100 kW – darbuotojo išsilavinimas turi atitikti VK (žemojoje įtampoje) kategorijai keliamus reikalavimus ir turėti ne trumpesnį kaip 1 metų darbo su elektros įrenginiais stažą;
- Kai eksploatuojami įrenginiai yra iki 1000 V ir jų leistina naudoti galia yra daugiau nei 100 kW – darbuotojo išsilavinimas turi atitikti AK (žemojoje įtampoje) kategorijai keliamus reikalavimus;
- Kai eksploatuojami įrenginiai yra virš 1000 V – darbuotojo išsilavinimas turi atitikti AK (žemojoje įtampoje) kategorijai keliamus reikalavimus.

- Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos Žemoje įtampoje (iki 1000 V) nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 1 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų kryptių grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
2.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
3.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK)
4.	Profesinė patirtis ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla).
6.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas.
7.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir

	ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA
	Veiklos sritis: Elektros energijos vartojimas
Sertifikavimo įstaiga	Puslapis 2 iš 8

	įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
8.	Vidurinis išsilavinimas ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK).

• Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos be įtampos apribojimo nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 2 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis universitetinis arba jam prilygintas išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
2.	Aukštasis koleginis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas, ir ne mažesnis kaip 12 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
3.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
4.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.

Pastaba: inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, t.y. asmenys, atsakingi už vartotojo elektros ūkį, kuriems buvo suteikta VK (žemojoje įtampoje (iki 1000 V)) arba AK (žemojoje arba aukštojoje įtampoje), kurių išsilavinimas, nuo 2020 m. gegužės 1 d., neatitinka Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 1 ir 2 prieduose nustatytų minimalių išsilavinimo reikalavimų, ir šie darbuotojai nesiekia įgyti aukštesnės, nei turėtos apsaugos nuo elektros kategorijos, gali būti toliau periodiškai atestuojami pagal Energetikos objektus, įrenginius statančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo nuostatas, energetikos darbuotojo pažymėjime nurodant, kad išduotas pažymėjimas galioja iki 2025 m. gruodžio 31 d.

• Energetikos objektus, įrenginius eksploatuojantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, t.y. asmenys, atsakingi už vartotojo elektros ūkį, kuriems bus suteikta VK (žemojoje įtampoje (iki 1000 V)) arba AK (žemojoje arba aukštojoje įtampoje): privalo turėti ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų krypties grupės aukštąjį koleginį arba jam prilygintą išsilavinimą, nurodytą sekančiame punkte, išskyrus Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatytą išsilavinimo reikalavimą, mokymo įstaigoje arba energetikos įmonėje kursų (programų), suteikiančių teisinių ir technologinių žinių, reikalingų atitinkamai veiklos sričiai, baigimo pažymėjimą, turėti minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose, taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją, išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

• Energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka aukščiau paminėtų išsilavinimo reikalavimų, bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnį kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumų baigimo diplomas išduotas iki 1995 m.) arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomas išduotas iki 2000 m.), gali būti toliau periodiškai atestuojami.

Atestavimo periodiškumas:

Pradinis atestavimas energetikos darbuotojui skiriamas ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo priėmimo į darbą dienos.

Ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus atestuojami energetikos objektus, įrenginius eksploatuojantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai (specialistai), jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo.

Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Energetikos įmonių vadovai (pavadautojai) ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos įrenginių eksploatavimo veiklai, privalo ne rečiau kaip kas 5 metus tobulinti savo kvalifikaciją kvalifikacijos tobulinimo kursuose arba kituose kvalifikacijos kėlimo renginiuose, išklaUSDami ne mažiau kaip 20 akademinų valandų paskaitų.

Temos:

Eil. Nr.	Temos
1.	Energetinės veiklos tikslai, valdymas, priežiūra, kontrolė
2.	Komutaciniai ir apsaugos aparatai (rūšys, konstrukcijos ir veikimo principai) ir jų eksploatavimo organizavimas.
3.	Apšvietimo elektros įrenginiai (šviesos šaltiniai, elektros instaliacijos įrenginiai), specialiųjų patalpų elektros instaliacijos įrenginiai ir jų eksploatavimo organizavimas.

inspekta	ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA
	Veiklos sritis: Elektros energijos vartojimas
Sertifikavimo įstaiga	Puslapis 3 iš 8

4.	Elektros mašinos ir transformatoriai (elektros mašinų klasifikacija pagal energijos keitimo pobūdį, veikimo principą ir srovės rūšį) ir jų eksploatavimo organizavimas.
5.	Kondensatoriai, kondensatorių klasifikavimas pagal konstrukciją ir paskirtį ir jų eksploatavimo organizavimas.
6.	Elektros energijos apskaita ir kokybė (elektros skaitikliai, apskaitos schemos). Išmaniosios elektros energijos apskaitos įrenginiai, nuotolinis apskaitos valdymas, tinklo kokybės analizatoriai, įvadinės apskaitos spintos, joms keliami reikalavimai (bendras supratimas).
7.	Oro linijos, oro kabelių linijos ir kabelių linijos. Skirstomieji įrenginiai ir jų eksploatavimo organizavimas.
8.	Apsauga nuo žaibo ir elektros sistemos apsauga nuo viršįtampių. Elektros įrenginių įžeminimas. Išorinės ir vidinės apsaugos nuo žaibo sudėtinės dalys ir struktūra. Klasikinės ir aktyviosios išorinės apsaugos nuo žaibo įranga. Vidinės apsaugos nuo žaibo elektros įranga.
9.	Žemos įtampos elektros įrenginių automatika. Magnetiniai paleidikliai. Šiluminės relės. Elektroniniai variklių paleidimo ir valdymo įrenginiai. Švelnaus paleidimo įrenginiai. Apsaugos nuo įtampos sumažėjimo įrenginiai. Nuotolinio apšvietimo valdymo įrenginiai. Efektyvaus apšvietimo valdymo įrenginiai.
10.	Asmens, atsakingo už elektros ūkį, teisės ir pareigos.
11.	Bendrieji elektros įrenginių techniniai reikalavimai.
12.	Bendrieji elektros įrenginių techniniai reikalavimai.
13.	Galios transformatoriai, auto transformatoriai, reguliavimo transformatoriai, matavimo (srovės ir įtampos) transformatoriai, kompensacinės ritės, reaktoriai ir jiems keliami reikalavimai bei eksploatavimas.
14.	Komutaciniai ir apsaugos aparatai, jungtuvai, galios skyrikliai, skyrikliai, jiems keliami techniniai reikalavimai.
15.	Elektros oro linijų (OL), oro kabelių linijų (KL) įrengimo techniniai reikalavimai.
16.	Elektros energetikos objektams privalomi aplinkosaugos bendrieji reikalavimai.
17.	Saugos darbe reikalavimai elektros energiją gaminančiuose įrenginiuose.
18.	Saugos darbe reikalavimai eksploatuojant elektros tinklus.
19.	Elektros įrenginių techninių parametrų periodinis tikrinimas.
20.	Elektros skirstyklų, transformatorinių, transformatorinių pastočių įrenginiai
21.	Elektros įrenginių įžemintuvams keliami reikalavimai.
22.	Apšvietimo elektros įrenginių techniniai reikalavimai.
23.	Elektros įrenginių eksploatavimo personalo parengimas ir lavinimas.
24.	Elektros įrenginių techninės priežiūros reikalavimai.
25.	Elektros įrenginių remontas.
26.	Elektros įrenginių paleidimo derinimo darbų vykdymo reikalavimai.
27.	Elektros įrenginių techninė dokumentacija.
28.	Apsauga nuo žaibo ir elektros sistemų apsauga nuo viršįtampių.
29.	Suspausto oro įrenginių ir jų tiekimo į elektros pastočių ir skirstyklų įrenginius reikalavimai.
30.	Alyvos ūkio įrenginiai.
31.	Akumuliatorių baterijų bei jų patalpoms keliami reikalavimai.
32.	Elektros mašinos ir jų veikimo principas.
33.	Elektros įrenginių priešgaisrinės saugos reikalavimai.
34.	Pirmoji pagalba nukentėjusiems nuo elektros srovės ir išlaisvinimas nuo įtampos.

Teisės aktų ir literatūros sąrašas:

1. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2002-05-16 nutarimu Nr. IX-884. Galiojanti suvestinė redakcija.
2. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2000-07-20 nutarimu Nr. VIII-1881. Galiojanti suvestinė redakcija.
3. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-02-03 įsakymu Nr. 1-22. Galiojanti suvestinė redakcija.
4. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011-12-20 įsakymu Nr. 1-309. Galiojanti suvestinė redakcija.
5. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011-05-27 įsakymu Nr. 1-134. Galiojanti suvestinė redakcija.
6. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011-12-15 įsakymu Nr. 1-303. Galiojanti suvestinė redakcija.
7. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013-03-05 įsakymu Nr. 1-52.
8. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011-02-03 įsakymu Nr. 1-28.
9. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-01-02 įsakymu Nr. 1-1.

	ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA
	Veiklos sritis: Elektros energijos vartojimas
Sertifikavimo įstaiga	Puslapis 4 iš 8

10. Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-03-29 įsakymu Nr. 1-93. Galiojanti suvestinė redakcija.
11. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-03-30 įsakymu Nr. 1-100. Galiojanti suvestinė redakcija.
12. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimčių aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016-10-26 įsakymu Nr. 1-281.
13. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-10-29 įsakymu Nr. 1-211. Galiojanti suvestinė redakcija.
14. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009-11-17 įsakymu Nr. D1-693.
15. Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimai, patvirtinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009-06-11 nutarimu Nr. O3-75. Galiojanti suvestinė redakcija.
16. Elektros tinklų naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-06-18 įsakymu Nr. 1-116. Galiojanti suvestinė redakcija.
17. Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-02-11 įsakymu Nr. 1-38. Galiojanti suvestinė redakcija.
18. Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999-07-14 įsakymu Nr. 217. Galiojanti suvestinė redakcija.
19. Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005-02-18 įsakymu Nr. 64. Galiojanti suvestinė redakcija.
20. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-08-31 įsakymu Nr. V-822. Galiojanti suvestinė redakcija.

	ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA
	Veiklos sritis: Elektros energijos vartojimas
Sertifikavimo įstaiga	Puslapis 5 iš 8

11 priedas

**INSPEKTA, UAB, SERTIFIKAVIMO ĮSTAIGA
ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA**

BENDROSIOS NUOSTATOS

Elektros energetikos sektoriaus darbuotojų atestavimo programa parengta pagal Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo 1 priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220.

Energetikos darbuotojai atestuojami pagal sertifikavimo schemą, kuri yra suderina su Valstybinė energetikos reguliavimo taryba.

Atestuojant tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas netenkina nustatytų bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų, – jo žinios nėra tikrinamos. Atestavimo metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos objektų ir įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą.

Energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

Veiklos sritis	Energetikos darbuotojų kategorija	Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės	Elektros įrenginių parametrai	Apsaugos nuo elektros kategorija
Elektros energijos vartojimas	Elektrotechnikos darbuotojas, eksploatuojantis vartotojo elektros įrenginius	Eksploatuoti (technologškai valdyti, techniškai prižiūrėti, remontuoti, matuoti, bandyti, paleisti ir derinti) vartotojo elektros įrenginius	iki 1000 V iki 10 kV iki 35 kV iki 110 kV iki 330 kV iki 400 kV	PK, VK, AK

Kvalifikaciniai reikalavimai:

- Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos Žemoje įtampoje (iki 1000 V) nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 1 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų kryptų grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
2.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
3.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK)
4.	Profesinė patirtis ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla).
6.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas.
7.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
8.	Vidurinis išsilavinimas ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK).
Pradinė kategorija (PK)	
9.	Kompetencijos, įgytos baigus neformaliojo suaugusiųjų švietimo ar tęstinio mokymosi programas, skirtos elektros ir energijos srities darbuotojams (arba elektrotechnikos darbuotojams), kurių trukmė ne mažesnė kaip 16 akademinį

	ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA
	Veiklos sritis: Elektros energijos vartojimas
Sertifikavimo įstaiga	Puslapis 6 iš 8

	valandų.
10.	Stażuotė įmonėje, kurios trukmė ne mažesnė kaip 6 mėnesiai, vadovaujant fiziniam asmeniui, turinčiam teisę eksploatuoti elektros įrenginius.

• Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos be įtampos apribojimo nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 2 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis universitetinis arba jam prilygintas išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
2.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas, ir ne mažesnis kaip 12 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
3.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumas, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
4.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
6.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
7.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumas, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
8.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
9.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
Pradinė kategorija (PK)	
10.	Vidurinis išsilavinimas ir kompetencijos, įgytos baigus neformaliojo suaugusiųjų švietimo ar tęstinio mokymosi programas, skirtas elektros ir energijos srities darbuotojams (arba elektrotechnikos darbuotojams), kurių trukmė ne mažesnė kaip 40 akademinių valandų.
11.	Stażuotė įmonėje, kurios trukmė ne mažesnė kaip 6 mėnesiai, vadovaujant fiziniam asmeniui, turinčiam teisę eksploatuoti elektros įrenginius be įtampos apribojimo.

Atestavimo periodiškumas:

Pradinis atestavimas energetikos darbuotojui skiriamas ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo priėmimo į darbą dienos.

Ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus atestuojami energetikos objektus, įrenginius eksploatuojantys darbininkų kategorijų darbuotojai ir operatyviniai (budintieji) darbuotojai, jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo.

Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Energetikos darbuotojai, kurie tiesiogiai eksploatuoja elektros energetikos įrenginius pagal einamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą, vadovaujantis iš anksto parengtomis kvalifikacijos tobulinimo programomis, turi savo kvalifikaciją tobulinti energetikos įmonėse arba atitinkamose mokymo įstaigose. Energetikos darbuotojų kategorijų (pareigybių), kurias užimantys asmenys privalo periodiškai kelti savo kvalifikaciją, sąrašą nustato energetikos įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirėngimo ir turi būti ne mažesnė kaip 16 akademinių valandų per 3 metus.

Temos:

Eil. Nr.	Temos
1.	Komutaciniai ir apsaugos aparatai (rūšys, konstrukcijos ir veikimo principai) ir jų eksploatavimo organizavimas.
2.	Apšvietimo elektros įrenginiai (šviesos šaltiniai, elektros instaliacijos įrenginiai), specialiųjų patalpų elektros instaliacijos įrenginiai ir jų eksploatavimo organizavimas.

inspekta	ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA
	Veiklos sritis: Elektros energijos vartojimas
Sertifikavimo įstaiga	Puslapis 7 iš 8

3.	Elektros mašinos ir transformatoriai (elektros mašinų klasifikacija pagal energijos keitimo pobūdį, veikimo principą ir srovės rūšį) ir jų eksploatavimas.
4.	Kondensatoriai, kondensatorių klasifikavimas pagal konstrukciją ir paskirtį ir jų eksploatavimas.
5.	Elektros energijos apskaita ir kokybė (elektros skaitikliai, apskaitos schemas). Išmaniosios elektros energijos apskaitos įrenginiai, nuotolinis apskaitos valdymas, tinklo kokybės analizatoriai, įvadinės apskaitos spintos, joms keliami reikalavimai (bendras supratimas).
6.	Oro linijos, oro kabelių linijos ir kabelių linijos. Skirstomieji įrenginiai ir jų eksploatavimas.
7.	Apsauga nuo žaibo ir elektros sistemos apsauga nuo viršįtampių. Elektros įrenginių įžeminimas. Išorinės ir vidinės apsaugos nuo žaibo sudėtinės dalys ir struktūra. Klasikinės ir aktyviosios išorinės apsaugos nuo žaibo įranga. Vidinės apsaugos nuo žaibo elektros įranga.
8.	Žemos įtampos elektros įrenginių automatika. Magnetiniai paleidikliai. Šiluminės relės. Elektroniniai variklių paleidimo ir valdymo įrenginiai. Švelnaus paleidimo įrenginiai. Apsaugos nuo įtampos sumažėjimo įrenginiai. Nuotolinio apšvietimo valdymo įrenginiai. Efektyvaus apšvietimo valdymo įrenginiai.
10.	Galios transformatoriai, auto transformatoriai, reguliavimo transformatoriai, matavimo (srovės ir įtampos) transformatoriai, kompensacinės ritės, reaktoriai ir jiems keliami reikalavimai bei eksploatavimas.
11.	Komutaciniai ir apsaugos aparatai, jungtuvai, galios skyrikliai, skyrikliai, jiems keliami techniniai reikalavimai.
12.	Elektros energetikos objektams privalomi aplinkosaugos bendrieji reikalavimai.
13.	Saugos darbe reikalavimai elektros energiją gaminančiuose įrenginiuose.
14.	Saugos darbe reikalavimai eksploatuojant elektros tinklus.
15.	Elektros įrenginių bandymų normos ir apimtys.
16.	Elektros skirstyklų, transformatorių, transformatorių pastočių įrenginiai
17.	Elektros įrenginių įžemintuvams keliami reikalavimai.
18.	Apšvietimo elektros įrenginių techniniai reikalavimai.
19.	Elektros įrenginių techninės priežiūros reikalavimai.
20.	Elektros įrenginių remontas.
21.	Elektros įrenginių paleidimo derinimo darbų vykdymo reikalavimai.
22.	Elektros įrenginių techninė dokumentacija.
23.	Apsauga nuo žaibo ir elektros sistemų apsauga nuo viršįtampių.
24.	Alyvos ūkio įrenginiai.
25.	Akumuliatorių baterijų bei jų patalpoms keliami reikalavimai.
26.	Elektros mašinos ir jų veikimo principas.
27.	Elektros įrenginių priešgaisrinės saugos reikalavimai.
28.	Pirmoji pagalba nukentėjusiems nuo elektros srovės ir išlaisvinimas nuo įtampos.

Teisės aktų ir literatūros sąrašas:

- Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2002-05-16 nutarimu Nr. IX-884. Galiojanti suvestinė redakcija.
- Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2000-07-20 nutarimu Nr. VIII-1881. Galiojanti suvestinė redakcija.
- Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-02-03 įsakymu Nr. 1-22. Galiojanti suvestinė redakcija.
- Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011-12-20 įsakymu Nr. 1-309. Galiojanti suvestinė redakcija.
- Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011-05-27 įsakymu Nr. 1-134. Galiojanti suvestinė redakcija.
- Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011-12-15 įsakymu Nr. 1-303. Galiojanti suvestinė redakcija.
- Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013-03-05 įsakymu Nr. 1-52.
- Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011-02-03 įsakymu Nr. 1-28.
- Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-01-02 įsakymu Nr. 1-1.
- Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-03-29 įsakymu Nr. 1-93. Galiojanti suvestinė redakcija.
- Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-03-30 įsakymu Nr. 1-100. Galiojanti suvestinė redakcija.

	ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA
	Veiklos sritis: Elektros energijos vartojimas
Sertifikavimo įstaiga	Puslapis 8 iš 8

12. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimčių aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016-10-26 įsakymu Nr. 1-281.
13. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-10-29 įsakymu Nr. 1-211. Galiojanti suvestinė redakcija.
14. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009-11-17 įsakymu Nr. D1-693.
15. Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimai, patvirtinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009-06-11 nutarimu Nr. O3-75. Galiojanti suvestinė redakcija.
16. Elektros tinklų naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-06-18 įsakymu Nr. 1-116. Galiojanti suvestinė redakcija.
17. Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-02-11 įsakymu Nr. 1-38. Galiojanti suvestinė redakcija.
18. Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999-07-14 įsakymu Nr. 217. Galiojanti suvestinė redakcija.
19. Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005-02-18 įsakymu Nr. 64. Galiojanti suvestinė redakcija.
20. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-08-31 įsakymu Nr. V-822. Galiojanti suvestinė redakcija.